

Ljubljance ne osvinjali vode s tem, da mečejo ostanke česla v ravnokar očejeno Ljubljano. Magistrat je dobil nalogo, da skrbi za hitro odpravo obojne napake. — Potem odbornik Stedry v imenu stavbinega odseka poroča o obrežji (kai-i) poleg Hradeckovega mosta do gledišča; stroški za ta zid so prevdarjeni na 6250 gld. Odbornik dr. Bleiweis nasvetuje, naj se opusti ta stvar tako dolgo, dokler niso odločeni mestni stroški in dohodki za letošnje leto, da vemo, ali bomo zmogli take stroške ali ne. Predlog ta obvelja s tem, naj magistrat obravnava to zadevo z onimi hišnimi gospodarji, kateri imajo svoje hiše na tem mestu pri vodi in nekako nasprotujejo temu obrežju. — Odbornik dr. J. Bleiweis poroča v imenu šolskega odseka o vlogi ravnateljstva c. kr. realke, katero zahteva nove mize in stoliče v risarski šoli spodnje realke s stroški od 765 gold. Ker ravnatelj ni povedal, ali poleg učencev niže realke, za katero plačuje samo mesto, ne rabijo še drugi učenci tega pohišja, nasvetuje dr. Bleiweis, naj se pred vsem ta stvar na jasno postavi, ker mestna kasa ni tako zmožna, da bi za druge plačevala. Odbornik Dežman ugovarja, odbor pa sprejme odsekov predlog. — Potem poroča dr. Bleiweis še o tem, naj se Schmeidova šolska stipendija z 10 gold. 90 krajc. podeli Pavlu Endlicherju, učencu 2. realkinega razreda. Brez vse debate je bil predlog sprejet. — Odbornik dr. Zupan poroča v imenu pravnega odseka 1) o zadevah najemnika kavarne na gradu pod Turnom in 2) o milostnem odpustu denarnih kazni, ki jih je magistrat odločil hišnim gospodarjem, kateri letos, ko je v božičnem času veliko snega padlo, so bili toženi, da niso počedili tlaka pred hišami. Odbornik Malitsch nasprotuje temu predlogu, dr. Bleiweis in Horak pa kažeta, da letos se je v 3 dneh navalilo toliko snega po ulicah, da tudi magistrat ni odpeljal snega celó iz velikih zametenih ulic ne. Milostni odpust vsem, ki so že kazni plačali in je še niso plačali, potem obvelja.

— Družba hišnih gospodarjev, ki so lastniki meščanske kosarne v Trnovem, je v nedeljo imela svoj letni zbor, v katerem je njen predsednik g. Horak deležnikom veselo novico na znanje dal, da kosarna nima zdaj nobenega dolgá več in da bode tudi brez dolgá ostala. Lansko leto se je veliko popravilo v hiši in v okolici njeni tako, da kosarna zdaj na prav prijetnem prostoru stoji. Iz vodstva po družbenih pravilih stopivši gospodje Jan. Horak, Anton Heidrich, Srečko Waidinger in Mat. Schreiner so bili v zahvalo svojega koristnega delovanja zopet voljeni.

— V nedeljo zvečer je dramatično društvo napravilo „besedo“, v kateri so se brala tri djanja žaloigre „Tomaž Moor“ in vmes čveterospevi peli. Veselo je bilo videti, da posebno mnogo gospá in gospodičin se je snidlo v to duhovito večernico; pohvaliti pa tudi moremo gospodičini in gospode, ki so prav dobro čitali lepo poslovenjeno žaloigro. Al igra sama po sebi nikakor ni za berilo pripravna, ker nima obširnih monologov itd., ki bi duhá zanimivali ali ogreli srce. Velik razloček je med igro, ako se predstavlja djansko, ali če se le bere; kar v uni obliki utegne biti bolj dolgočasno, je v tej obliki bolj zanimivo, in nasproti; zato je že zdavno znano, da marsiktera igra se dá dobro brati, pa je brez efekta v predstavi. Sicer pa tudi „Tomaža Moora“ ne nahajamo na javnih glediščih.

— 2. zvezek „Slavjanskega Juga“ je ravnokar prišel na svetlo.

— Tudi trije listi „Slov. Naroda“ so prišli že na svetlo.

— Tako natihoma se je motála zaupnica grofu Antonu Auerspergu zaradi njegovega govora o novi za-

konski postavi, da še le po „Tagesp.“ smo te dni čuli novico, da 500 „der angesehensten Männer Laibach's“ je po dr. Klun u poslalo grofu Auerspergu zaupnico. Lahko si mislimo, da oni, ki so zbornici gospôski pred nekimi meseci poslali adresu zoper konkordat, so tudi zdaj tisti „angesehenste Männer“, ki so se poklonili grofu Auerspergu. Kakor tedaj to mi vemo, tako bode vedel tudi grof sam, da glavno mesto tiste dežele, ki jo je on sam „slovenske Tirole“ imenoval in se zvesto drži znane prislovice: „stara vera, stara petica, staro vino“, nikakor ne čestita novopečenemu liberalizmu njegovemu.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. Državni zbor je čez velikonočne praznike odložil svoje delovanje do 20. dne t. m. V silni naglici je poslednje dni izdelal sledeče reči: Ministerstvu je dovolil, da do konca rožnika (junija) pobira davke po stari osnovi. — Zbornica gospôska je s celó malo spremembo sprejela novo šolsko postavo po načrtu poslaniške zbornice; le to je dodala, da razun kršanskega nauka gré duhovstvu v ljudski šoli ta oblast, da „čuje nad verskimi vajami.“ Zbornica poslancev se je potem tudi udala temu nedolžnemu dostavku, ki se sam po sebi razume, in tako je zdaj gotova nova šolska postava, po kateri ljudska šola iz rok škofijskih konsistorij in dekanov (cerkve) pride v roke svetni oblasti (državi). — Zbornica poslancev je dodelala tudi novo konkursno postavo, to je, postavo o tem, ako kdo pride na kant. Ta postava šteje 256 §. — Tretja postava, enacega duhá kakor zakonska in šolska, je v zbornici poslancev že tudi rešena: imenuje se medverska postava; njeno jedro je to, da vse vere, ki jih priznava država, imajo vprihodnje biti v našem cesarstvu ravnopravne; Avstrija, čeravno so njena večina katoličani, ne bode več pred vsem katoliška. Zoper to so govorili prof. Jäger, prof. Greuter in Bariewicz, ki so pogumno zagovarjali katoliško reč; nasprotovali so jim protestant Schneider, jud Kuranda in Schindler. Sprejeta je bila vsa po duhu „nove dôbe“; samo to se je dodalo, da med službo božjo v nedeljah se ne sme očitno delati; sicer prestanejo po tej novi postavi revérzi zaradi izreje otrók, kadar so stariši dvojne vere; zlahkoma bode se menjala véra itd. Zdaj gré ta postava v zbornico gospôsko, kjer jo bode večina gotovo radostno sprejela. Potem grejo vse tri postave do Njih Veličanstva, ker potem so še le veljavne, ako jih cesar potrdi. — Pred razhodom državnega zbora je zbornici poslancev ministerstvo še izročilo načrt postave za porotne sodbe pri hudodelstvih in pregreških po časnikih ali knjigah dopernešenih.

— „Tagespošti“ se piše iz Dunaja, da so si novi ministri že zeló navskriž. Grofa Potocki in Taaffe mnogokrat izostajata iz ministerskih sej, grof Potocki stopi menda kmalu iz ministerstva, dr. Giskra in dr. Berger se po svojih časnikih kregata, ker je neki dr. Bergerju vdan časnik unidan črhnil, da Giskra utegne še postati Bach II.; dr. Herbst pa je o finančnih zadevah celó družih misli kakor dr. Brestl.

— Mnogo se beseduje o pismu, ki je iz Rima od papeževe vlade došlo dunajskemu ministerstvu. Gotovo je edino to, da to pismo odgovarja na točke, ki jih je dunajska vlada zaradi konkordata stavila rimski vladi. Ako cesarjevo potrjenje gori omenjenih postav ne preseka daljega razgovora, se bode o konkordatu dalje obravnavalo.

— Zaradi pisem, za katera se recepis vzame na pošti ali katera se rekomandirajo, kakor poštarji pravijo, je ministerstvo dalo novo postavo, po kateri (razun tacih pisem, ki obsegajo menične proteste ali ki

se imajo poslati po ekspresu) ni več treba, da bi se na zapečateni stran zapisalo ime in stanovanje oddajateljevo; tudi se taka pisma z voskom, oblata ali kakor koli zapečatijo, ako ta pisma ne grejo v vnanje dežele.

— Na vprašanje: ali dolžnost vojaštva (soldat biti) konec vzame z izstopom iz 3. ali z izstopom iz 7. razreda starosti? je ministerstvo razglasilo to-le pojasnilo: Na to vprašanje daje odgovor člen 2. postave od 10. novembra 1867. leta; dokler namreč vlada ne rabi v tistem členu zapopadene oblasti, da bi dotično dolžnost raztegnila, ugasne dolžnost v armado stopiti z izstopom iz 3. reda starosti, vendar pa to nima v sebi isklenitve, da bi ob času, ko bi vlada ono oblast rabila, ta dolžnost zopet oživela za tiste, kateri še niso stopili iz 7. razreda starosti. Samo po sebi se tedaj razume, da gledé na prošnje za namestovanje med brati v prvem primerljivi veljá izstop iz 3., v poslednjem primerljivi pa izstop iz 7. razreda starosti.

— Za prodaj ste med družimi cesarskimi grajščinami tudi postojnska in loška grajščina na Kranjskem namenjene. Loka se je imela že lani prodati; al k dražbi ni bilo nikogar in pismene ponudbe finančno ministerstvo še ni rešilo. Ako se naredí železnica iz Beljaka v Ljubljano, utegne ta grajščina zarad gozdov večo ceno dobiti.

— Skupščine delavcev, pri katerih se zbira po več tisoč delavcev, so zelo živahne, pa se še nič prav ne vé, kakošna piščeta se bojo izlègla iz teh jajc. Bog ne daj, da ne bi oni dunajski svobodáhi viharja ne želi, kjer so veter sejali! — Tudi v Genfu so jeli delavci rogoviliti. — V Belgiji razsajajo delavci tako, da so v dveh mestih morali konjiki miriti.

Ogersko. Iz Buda-Pešta. Vsaki čas se pričakuje rojstvo cesarskega deteta, ki bode, ako bode deček, dobilo ime Štefan: ako bode deklica, ime Marija. Dojila bo novorojenčka krepka omožena Magjarka Roza Eszerpauer, 22 let stara, ki je že v Budi pri cesarici. Brž po rojstvu se bodo v cerkvah glavnih mest vsega cesarstva obhajale zahvalnice.

— General nekdanje ogerske puntarske armade Perczel je v nekem govoru zoper Košuta tako razsrdil prijatle Košutove, katerih je na Ogerskem čedalje več, da se ne vé, kako se bo izvršila ta pravda.

Štajarsko. „Slov. Gospodar“ naznanja, da v tiskarni tožbi 23. marca je bil vrednik, kterege je mirno pa temeljito zagovarjal dr. Srnec, zarad zanemarjene pazljivosti obsojen na 30 gold. kazni in da zgubi 60 gold. kavcije. Dr. Prelog se je pritožil zoper to rzsodbo.

Česko. — V Hrudimu so na konjski sejm pripeljali blizo 6000 konj na prodaj. Hitro so bili pokupljeni; največ pa so jih kupili ogerski cigani in jih plačali s — pruskimi srebrnimi tolarji.

Rumunija. Bukureškemu državnemu zboru je bila unidan postava zarad židov (judov) v obravnavo izročena, ktera židom ne dopušča, da bi se v kakem mestu brez dovoljenja mestnega odbora vselili, na kmetih pa se celó ne sme noben jud vseliti. Kdor se proti tej postavi naseli, veljá za vlačugarja. Tudi si jud ne sme nikjer ne zemljišča ne hiše kupiti, in tudi ne sme živeža, vina ali žganja prodajati kristijanom itd. — Rumuni morajo po taki ostri postavi juda od druge strani poznati, kakor ga poznajo pri nas v Avstriji.

Rusko. Ruska vlada je poljsko kraljestvo, ki spada pod rusko oblast, tako osnovati dala kakor ruske dežele. Poljski narod je zadovoljen s to prenarodbo, ker je že davno do grla sit jarma, ki ga nosi pod poljskimi plemenitaži. Kopicá poljskih sanjačev, kateri se še

vedno sanja, da vstane Poljska, in je v ta namen podpihala že mnogo puntov, pa kriči proti tej „sili“ z vso silo.

Francozko. Ne samo v Parizu, temuč tudi po drugih krajih Francozkega močno vrè. Ahille Mercier je na svetlo dal brošuro, ktera je v več tisoč iztisih razširjena po deželi in v kateri pisatelj na drobno našteva, koliko je Napoleonovo cesarstvo denarja požrlo in da dežela nima od tega nič kakor materijalno in moralično revščino.

Severna Amerika. Predsednik (vladar) republike severno-amerikanske je v zatožnem stanu, ker, kakor njegovi nasprotniki pravijo, se v nekterih vojaških zadevah ni ravnal postavno.

Denarni zapisnik Matičin.

Stari udje:

Za 1868. leto: gg. Malnaršič Jožef, Namre Anton, Peterlin Primož, Kafol Štefan, Nabrgoj Janez, Gorjup Janez, Koželj Anton, Šubic Primož, Vidmar Janez, Kajdiž Toma, Jereb Matej, Stare Alojzi, Santo Treo, Krsnik Jožef, Wašer Rajko, Rus Janez, Vovk Janez, Kranjc Matija, Sovinec Anton, Potočnik Blaž, Jugovec Anton, Robič Simon, Sever Jožef, Žark Simon, Drobivnik Jurij, Čebašek Janez, Kapun Valentin, Šuster Janez, dr. Gauster Mavricij, Vindišar Miha, Šivec Janez, Kulavec Matija, Debeljak Janez, Rumpler Maks, Dolinar Janez, Mazek Anton, Kunšič Lovro, Logar Leopoldina, Urbas Anton, Celar Janez, Kalan Matija, Belar Jožef, Blaznik Jakob, Grčar Jožef, Pokoren Anton, Erjavec Janez, Klemenec France, Narobe Martin, Ahčin Dragotin, Auer Pavel, Belar Leopold, Cvajer Dragotin, Chiades Vekoslav, Dimec Avgust, dr. Fux France, Gerber Matija, Gnjezda Ivan, Göck Ferd., Hausner Henrik, Heidrih Anton, Horak Iv. Nep., Horak Slavoljub, Hren Jakob, Ivanetič Martin, Jenčič Alojzi, Kandrnl France, Kaprec Ivan, Klemenčič Anton, Klemens France, Klein Anton, Kljun Drag., dr. Klofutar Leonhard, gimnazijalna knjižnica, Kočevar France, Konšek Valentin, Kolman France, Köstl J. V., Kramar France, Križnar Miroslav, Kušar Matija, Lahajner Dragotin, dr. Leben Matija, Lercher Jurij, Linčinger Oton, Mahr Ferdin., Maršalek Avgust, Mulej Andrej, Ničman Henrik, Novak Janez, Oblak Jožef, dr. Orel Jožef, Skopososeska, Oswald Ivan, Pakič Mihael, dr. Papež France, dr. Parker Henrik, Perona Ljudevit, Petrič Ivan, Polec Jožef, Puhar Dragotin, Praprotnik Andrej, Raktelj France, dr. Rebič Julij, Ribič Jožef, Ricoli Alojzi, Regoršek France, Smolej Jakob, Spiljarič Jakob, Suhadobnik Lovro, Střlba Jožef, Schrey Toma, Šventner Jožef, Tomec Jakob, Turk Jožef, Ulman Neža, Urh Peter, Valenta Vojteh, Več Ivan, Vičič Jan. Ev., Vrhovec Blaž, Zamejec Jožef, Zitterer Andrej, Zupan Jožef, Žagar Dragotin, Šušje, Jerše France, Urbanija Lovro, Hlebec o. Bogomir, Kraševac Anton, Kenda France, Kršič Janez, Torkar Matija, Krofič Mihael, Jaklič Štefan.

Za 1869. leto g. Žark Simon.

V Ljubljani 16. marca 1868.

Dr. Jer. Zupanec.

Žitna cena

v Ljubljani 4. aprila 1868.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 40 — banaške 7 fl. 20. — turšice 3 fl. 80. — soršice 5 fl. 30. — rži 4 fl. —. — ječmena 3 fl. —. — prosa 3 fl. 30. — ajde 3 fl. 40. — ovsa 2 fl. 10. — Krompir 1 fl. 80.

Kursi na Dunaji 8. aprila.

5% metaliki 56 fl. 60 kr. Ažijo srebra 113 fl. — kr.
Narodno posojilo 62 fl. 80 kr. Cekini 5 fl. 54 kr.

Loterijne srečke:

V Trstu 1. aprila 1868: **10. 40. 77. 62. 38.**
Prihodnje srečkanje v Trstu bo 15. aprila 1868.